

וְכָל צֶבֶא הַשָּׁמַיִם, כָּלֶם
מִזְדַּעְזָעִים וּמִתְחַלְחָלִים, וּפּוֹצְחִים
וְשִׁבְחָה, לְמִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, עַד שֶׁנִּכְנַס
עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן, וְזֶהוּ בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה.

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, מִי
שֶׁנִּשְׁמָה קְדוּשָׁה יֵשׁ בּוֹ, וְשׁוֹמֵעַ
קוֹל הַתְּרַנְגּוּל קוֹרֵא בְּחֻצוֹת
הַלְּיָלָה, שֶׁאָמַר רַב יְהוּדָה,
בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה, כְּשֶׁנִּכְנַס הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּגֵן עֵדֶן, זִיק שָׁל אִישׁ
יּוֹצֵא מִבֵּין גַּלְגְּלֵי הַחַיּוֹת וְהוֹלֵךְ
בְּכָל הָעוֹלָם וְנוֹגֵעַ תַּחַת כַּנְּפֵי
הַתְּרַנְגּוּל, וּבְאוֹתָהּ הַשְּׁעָה,
בִּירְאָה מְקִישׁ אֶת כַּנְּפָיו זֶה עִם
זֶה וְקוֹרֵא, וְזֶהוּ בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה.
וְכִי שֵׁישׁ לוֹ הַשֶּׁכֶל בְּלִבּוֹ
וַיִּתְעוֹרֵר וַיִּקְוֶה לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה,
הוֹלֵךְ קוֹלוֹ וְנִשְׁמַע בְּגֵן עֵדֶן,
וּמְקַשֵּׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְהַצְּדִיקִים אוֹמְרִים לוֹ: רַבּוֹן
הָעוֹלָם, מִי הוּא זֶה? וְהוּא מְשִׁיב
וְאוֹמֵר: פְּלוֹנִי וְהִנֵּשְׁמָה קְדוּשָׁה
שֵׁישׁ בּוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הַקְּשִׁיבוּ
כָּלְכֶם, שֶׁזֶה נּוֹחַ לְפָנָיו מִכָּל שִׁירָה
וְתִשְׁבַּחַת שְׁאוֹמְרִים לְמַעַלָּה.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (סוֹס) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיָם.
כְּלוֹמַר, נִשְׁמָה קְדוּשָׁה שֶׁאֵת
יּוֹשֶׁבֶת בְּעוֹלָם הֵהוּא בֵּין גַּנּוֹת
וְטוּפֵי, וְאֵת עוֹסֵקֵת בַּתּוֹרָה -
בְּשַׁעֲהָ הַזֹּאת הַחֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים
לְקוֹלָהּ, שֶׁהוּא עָרֵב. וְהוֹאִיל וְכֵן,
הַשְּׁמִיעִי וְהִרִימִי קוֹלָהּ בַּתּוֹרָתִי,
וְאֵתֵן לָהּ שֶׁכֶר חֶסֶד בְּעוֹלָם הַבָּא.
אָמַר רַבִּי תַנְחוּם, בֵּא וּרְאֵה, דְּוֹד
הָיָה מִפִּיר אוֹתָהּ הַשְּׁעָה,
שֶׁשְׁנִינּוּ, כְּנֹר הָיָה תְלוּי לְמַעַלָּה
מִמֶּטְתוֹ שֶׁל דְּוֹד, וּכְשֶׁהָיָה חֻצוֹת
הַלְּיָלָה, רוּחַ צְפוֹנִית בָּאָה
וּמְנַשְׁבֶּת בּוֹ, וּמִיָּד הָיָה קָם
וּמִתְגַּבֵּר בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחַתוֹ,
שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים נ"ו) עוֹרָה כְּבוֹדִי
עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר אַעֲרָה שְׁחַר.

כָּלֶם מִזְדַּעְזָעִים וּמִתְחַלְחָלִים, וּפּוֹצְחִים רְנָה
וְשִׁבְחָה, לְמִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, עַד שֶׁנִּכְנַס
עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן, וְזֶהוּ בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה.

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, הַיּוֹשֶׁבֶת
קְדִישָׁא אִית בֵּיהּ, וְשִׁמְעַת קַל תְּרַנְגּוּלָא קְרִי
בְּפַלְגוֹת לְיָלָה, דְּאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב,
בְּפַלְגוֹת לְיָלָה, כַּד עֵייל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן, זִיקָא דְאָשָׁא נִפְיָא מִבֵּין גַּלְגְּלֵי
חַיּוֹתָא, וְאִזִּיל בְּכָל עֲלָמָא, וְנוֹגֵעַ תַּחַת גַּדְפוּהִי
דְּתְרַנְגּוּלָא, וּבְהֵיא שְׁעָתָא, בְּדַחִילוֹ מְקִישׁ
גַּדְפוּי דָּא עִם דָּא, וְקִאֲרִי, וְדָא הוּא בְּפַלְגוֹת
לְיָלָה.

וּמֵאֵן דְּאִית לֵיהּ סוּכְלָתָנּוּ בְּלִבּוֹ, וַיִּתְעַר וַיִּקְוֶה
לְאַתְעַסֵּקָא בְּאוֹרֵייתָא, אִזִּיל קָלִיָּה
וְאַשְׁתַּמַּע בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן, וְאַצִּית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. וְצְדִיקָא אָמְרִין לֵיהּ, מְאֲרִי עֲלָמָא. מֵאֵן
הוּא דָּא. וְהוּא אָתִיב וְאָמַר פְּלַנְיָא, וְנִשְׁמַתָּא
קְדִישָׁא דְאִית בֵּיהּ, לְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, אָצִּיתוּ
פּוֹלְכוּ, דְּהֵאִי נִיחָא קְדָמָאִי, מִכָּל שִׁירְתָּא
וְתוֹשְׁבַחְתָּא, דְּאָמְרִין לְעֵילָא.

הָדָא הוּא דְכָתִיב, (שֶׁ"ש ח יג) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיָם.
כְּלוֹמַר, נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא דְאֵת יִתְבָּא
בְּהֵוּא עֲלָמָא, בֵּין גַּנּוֹתָא וְטוּפֵי, וְאֵת עֵסְקַת
בְּאוֹרֵייתָא. בְּשַׁעֲתָא דָּא, חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים
לְקוֹלָהּ, שֶׁהוּא עָרֵב. וְהוֹאִיל וְכֵן, הַשְּׁמִיעִי
וְהִרִימִי קוֹלָהּ בַּתּוֹרָתִי, וְאֵתֵן לָהּ שֶׁכֶר חֶסֶד
בְּעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי תַנְחוּם, בֵּא וּרְאֵה, דְּוֹד הָוּה יָדַע הֵהִיא
שְׁעָתָא. דְּתַנּוּ, כְּנֹר הָיָה תְלוּי לְמַעַלָּה
מִמֶּטְתוֹ שֶׁל דְּוֹד, וּכְשֶׁהָיָה חֻצוֹת לְיָלָה, רוּחַ
צְפוֹנִית בָּאָה וּמְנַשְׁבֶּת בּוֹ, וּמִיָּד הָיָה קָם וּמִתְגַּבֵּר
בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחַתוֹ. דְּכָתִיב (תְּהִלִּים נ"ו) עוֹרָה כְּבוֹדִי
עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר אַעֲרָה שְׁחַר.